

малого бізнесу // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://agro.ua.net/economics/documents/category-92/doc-83/>;

2. Попова П.В., Маслов Б.Г., Маслова И.А. Основные теоретические принципы построения учетно-аналитической системы // Финансовый менеджмент. – 2003. - № 5. – С. 8-15.;

3. Н.І. Ніпорко Формування системи обліку на малому підприємстві: управлінський аспект / Ніпорко Н.І. // Журнал Проблеми і перспективи економіки та управління № 1(17) (2019) [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://journals.stu.cn.ua/problems_and_prospects_economics_management/issue/view/10605

ПІНЧУК Т.А., канд. екон. наук, доц., каф. обліку, аудиту і оподаткування, Херсонський національний технічний університет
СТЕПАНЕНКО І.В., студ., Херсонський національний технічний університет

ПРОБЛЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ПОДАТКОМ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

Огляд публікацій фахівців за 2019 рік щодо проблем податку на додану вартість підтверджує, що головною проблемою цього податку було і залишається його відшкодування. Так, політолог-міжнародник Тарас Семенюк [1] відзначає, що податок був введений в Україні в 1992 році і з того часу став інструментом незаконного вилучення коштів з бюджету, а відтак - причиною масштабної корупції. Саме ПДВ був одним із тих факторів, який значно погіршував інвестиційний клімат в Україні, не даючи сповна використати великий економічний потенціал нашої держави. Саме про перспективність вирішення цієї проблеми питають іноземні інвестори, коли їх намагаються заігнурити вкладати кошти в економіку України.

Інший фахівець, Дмитро Трут [2], адвокат, радник АО Arzinger, зазначає, що за останні роки, особливо в поточному, чиновники продемонстрували позитивні зміни в сфері бюджетного відшкодування ПДВ. Утім, поки платник податків роками судиться з фіскальними органами, формально держава йому нічого не винна. Бізнес очікує продовження конструктивного діалогу з представниками податкових органів. Важливо не призупинити, а продовжити позитивні зрушення в питанні відшкодування ПДВ.

З досвіду юридичного супроводу українських експортерів фахівець виділяє такі проблемні моменти в системі бюджетного відшкодування ПДВ:

- податкові перевірки та їх наслідки;
- зупинка та відмова в реєстрації податкових накладних;
- тиск з боку правоохоронних органів у межах кримінальних проваджень;
- фактична відмова в бюджетному відшкодуванні ПДВ без юридичного обґрунтування з боку фіскальних органів.

Найбільш розгорнутий огляд проблем податку на додану вартість та варіантів їх вирішення дає Олександр Шемяткін [3], партнер WTS Consulting, багатопрофільної української консалтингова фірми, що працює під торговою маркою KM Партнери, спеціалізується на послугах з оподаткування, правових питаннях та консалтингу.

Фахівець зазначає, що наразі проблеми з ПДВ можна звести до наступного:

- вимивання обігових коштів підприємств;
- непрозоре адміністрування блокування податкових накладних;
- нерівні умови оподаткування добросовісних платників у порівнянні з платниками, які використовують податкові схеми для зменшення податкових зобов'язань із ПДВ;
- нестача коштів в бюджеті для відшкодування ПДВ експортерам (наслідок зловживань із ПДВ у ланцюгу постачання товарів);
- недоотримання бюджетом ПДВ (наслідок зловживання з ПДВ).

Вищенаведені проблеми із ПДВ є наслідком наступних причин: низький рівень державного управління і як наслідок – корупція у сфері адміністрування ПДВ; надмірне податкове навантаження на бізнес, що призводить до попиту на послуги із зменшення податкового навантаження; невідповідність податкового законодавства реально існуючим суспільно-економічним відносинам; значний обсяг тіньового обігу товару, призначеного для експорту; можливість продажу імпортованого товару без ПДВ за готівку.

Вирішення питань із ПДВ має відбуватися у двох напрямках: перший – зменшення податкового навантаження на бізнес, другий – прибирання умов, які створюють корупційні та оптимізаційні можливості.

Звісно, проблеми ПДВ турбують не лише представників бізнесу, науковцями неодноразово проводилися масштабні

дослідження з цього питання. Так, Волошенюк І. Є. виділяє дві групи проблем: проблеми обліку ПДВ та проблеми його адміністрування.

До проблем обліку ПДВ належать:

- неврегульованість інтенсивності податкових реформ зі змінами в методиці обліку;
- недостатній рівень зв'язку із бухгалтерським обліком;
- ускладнена методика обчислення податку та порядку його справляння;
- ускладнена реєстрація податкових накладних для розрахунків за податком на додану вартість;
- дублювання облікової роботи з розрахунку та відображення податку;
- необхідність розробки Робочого плану рахунків з обліку податку на додану вартість та порядку його справляння.

До проблем адміністрування ПДВ автор відносить:

- оперативність відшкодування ПДВ. Маніпулювання можливостями використання ПДВ, що призводить до приховування реальних доходів;
- недоліки бюджетного відшкодування податку (несвоєчасне повернення коштів; прямі збитки для держави);
- необґрунтованість перерахування бюджетних коштів підприємницьким системам;
- відсутність диференціації ставок податку на додану вартість;
- недостатність прогресивних методів обчислення податкової бази;
- складність партнерських взаємовідносин із платниками;
- недостатня лібералізація процесів подання-прийняття податкової звітності та здійснення перевірок.

Автор зазначає, що проблеми в обліку та адмініструванні податку на додану вартість впливають не тільки на якість обліково-аналітичної інформації, але й на визначення податкової бази, необґрунтованість перерахування бюджетних коштів підприємницьким системам, що призводить до прямих збитків для держави

Список літератури:

1. Семенюк Т. Чому держава досі не навчилась чесно відшкодувати ПДВ? [Електронний ресурс] / Т. Семенюк // БЛОГИ LIGA.NET. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://blog.liga.net/user/tsemenyuk/article/32994>;
2. Трут Д. 4 головні проблеми відшкодування ПДВ в Україні [Електронний ресурс] /

Д. Трут // GMK Center. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://gmk.center/ua/opinion/4-golovni-problemi-vidshkoduвання-pdv-v-ukraini/>;

3. Шемяткін О. Податок на додану вартість (ПДВ): що не так і що робити? [Електронний ресурс] / О. Шемяткін // Фірма WTS Consulting. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <http://kmp.ua/uk/blog/value-added-tax-vat-what-is-wrong-and-what-is-to-be-done/>;

4. Волошенко І. Є. Організація бухгалтерського обліку податкових розрахунків і платежів : дис. канд. ек. наук : 08.00.09 / Волошенко Ірина Євгенівна – Харків, 2017. – 229 с.

ОЛІЦЬКА Л.П., студ., каф ЕАтаО, НТУ «ХПІ»

ПОБЕРЕЖНА Н.М., канд. екон. наук, доц., каф. ЕАтаО, НТУ «ХПІ»

ДОХОДИ ТА ВИДАТКИ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ: НОРМАТИВНА БАЗА

Відповідно до п. 12 ст. 2 Бюджетного Кодексу [1] бюджетні установи – органи державної влади, органи місцевого самоврядування, а також організації, створені ними у встановленому порядку, що повністю утримуються за рахунок відповідно державного бюджету чи місцевого бюджету.

Для того, щоб бюджетна установа виконувала свої функції, визначені її Положенням чи Статутом, їй в першу чергу необхідний план, в якому повинні бути визначені доходи, які вона має отримати протягом бюджетного періоду, та відповідні видатки, які будуть здійснені на утримання установи, для здійснення нею своїх повноважень.

За дотримання правил бюджетної дисципліни і правильну організацію бухгалтерського обліку в бюджетних установах відповідальність несуть керівник установи і головний бухгалтер.

До основних діючих законодавчо-нормативних документів щодо обліку доходів і видатків в бюджетних установах доцільно віднести наступні:

- Закон України «Про державний бюджет України на 2019 рік» [2];
- Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI [1];
- Постанова Верховної Ради України «Про структуру бюджетної класифікації № 327/96-ВР від 11.02.2001 [3];
- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Типового положення про бухгалтерську службу бюджетної установи» від 26.01.2011р. №59 [4];